

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์
สู่ความเป็นเลิศสำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
DEVELOPMENT OF THE SCHOOL CURRICULUM ON THE
DEVELOPMENT OF GUITAR POTENTIAL FOR EXCELLENCE FOR
STUDENTS IN PHOSAI PHITTHAYAKAN SCHOOL

¹สันติ มุสิกกา

¹Santi Musika

โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร, ประเทศไทย

Pho SaiPhitthayakan School, Thailand.

Santi_mu@gmail.com

Received : May 1, 2022; **Revised** : May 28, 2022; **Accepted** : June 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 อุบลราชธานี - อำนาจเจริญ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 23 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร จำนวน 515 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์, หลักสูตรสถานศึกษา, แบบประเมินหลักสูตร, แผนการจัดการเรียนรู้, แบบประเมินศักยภาพการปฏิบัติทางกีตาร์, แบบสอบถาม แต่ละแบบมีค่า IOC เท่ากับ 0.8-1.0 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.23-0.78 ค่าอำนาจ

¹ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

จำแนกระหว่าง 0.27-0.91 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) หลักสูตรวิชาศิลปะ มีการแยกเป็นรายชั้น นักเรียนมีต้องการพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์ 2) ได้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ มีผลการประเมินโดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกหน่วย ความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.74/83.55 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ศักยภาพในการบรรเลงกีตาร์ของนักเรียนระดับมาก ร้อยละ 52.63 ระดับดี ร้อยละ 42.10 และระดับปานกลาง ร้อยละ 21.05 4) ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : พัฒนาหลักสูตร, กีตาร์, ความเป็นเลิศ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems and the need for developing the school curriculum 2) to develop the school curriculum on the development of guitar potential for excellence 3) to study the using result of the school curriculum 4) to study the students' satisfaction towards learning through the school curriculum. The sample were 9 specialists in curriculum management in the school, and 19 upper secondary school students. The research instruments were (1) an interview form, (2) the school curriculum, (3) a curriculum assessment form, (4) the lesson plan, (5) an assessment form of guitar practicing potential, and (6) a questionnaire which had an IOC of 0.8-1.0, and (7) a learning achievement test which had the difficulty values between 0.23-0.78, the power of discrimination between 0.27-0.91, and the confidence values were 0.93. The data were analyzed by using content analysis, \bar{X} , S.D. and t-test. The research results were as follows: 1) the art curriculum was divided into classes. They were not suitable for the learning management conditions for students who want to develop guitar potential. 2) the school had got 5 learning units of the developed school curriculum on developing guitar potential for excellence. The results of the overall suitability assessment were at the highest level. 3) The developed curriculum effectiveness was 85.74/83.55. The learning achievement results before and after

learning with the curriculum was significantly different at the .01 level. The potential of playing guitar of individual students was 52.63% at high level, 42.10% at good level, and 21.05% at moderate level. 4) The students' satisfaction assessment results found that the students' satisfaction forward learning through the school curriculum in the overall was at the high level.

Keyword: develop; curriculum; guitar excellence

บทนำ

กีตาร์ เป็นเครื่องดนตรีประเภทหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร โดยโรงเรียนเปิดสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระศิลปะ (สาระที่ 2 ดนตรี) เปิดเป็นวิชาสามัญบังคับและเลือก สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่เลือกลงทะเบียนเรียนอาจมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถและประสบการณ์ชีวิต เป็นวิชาสามัญพื้นฐานเพื่อการพัฒนาสภาพการรู้คิดและศักยภาพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์เพื่อเสริมให้หลักสูตรแกนกลาง ให้มีความสมบูรณ์ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้น ทั้งดนตรีไทย และดนตรีตะวันตก โดยมีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมความรู้ดนตรี และทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีให้นักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การศึกษาต่อ การเตรียมสู่อาชีพ ตลอดจนการประกอบอาชีพด้านดนตรีหลังสำเร็จการศึกษา ผลสำเร็จจากการดำเนินการดังกล่าว ได้มีการนำเสนอและต่อยอดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดงาน ศิลปหัตถกรรมนักเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ครู นักเรียน ได้รับการพัฒนาทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ ได้มีโอกาสได้แสดงศักยภาพของแต่ละคน/ ทีม ต่อสาธารณชน เป็นการสื่อสารให้เห็นถึงผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สาธารณชนรับทราบ อีกทั้งเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของครูผู้สอนที่เป็นผู้จัดการเรียนรู้แก่นักเรียน งานดังกล่าวให้โรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศส่งนักเรียน ครูที่มีความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ เข้าร่วมการประกวด การแข่งขัน ซึ่งในกรณีนี้ โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีโอกาสที่จะแสดงศักยภาพด้วย โดยได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวด/ แข่งขันหลายกิจกรรม กิจกรรมการแข่งขันดนตรีสด เป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนสนใจส่งเข้าแข่งขัน เนื่องจากเห็นว่า โรงเรียนได้เปิดสอนรายวิชากีตาร์พื้นฐานมาได้ระยะหนึ่ง และเห็นว่านักเรียนมีความสามารถแสดงบรรเลงดนตรีกีตาร์ได้ดี

จากการจัดการเรียนรู้อย่างรายวิชากีตาร์พื้นฐานที่ผ่านมา พบว่า ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยนักเรียนสามารถรวมตัวจัดตั้งวงดนตรีในนามของโรงเรียนได้ สามารถนำเสนอ

ผลงานนำไปแสดงเพื่อรับใช้สังคมโดยทั่วไปได้ โดยในปีการศึกษา 2562 โรงเรียนได้เป็นตัวแทนเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมการแข่งขันวงดนตรีสตริง ซึ่งในการเตรียมทีมเข้าแข่งขัน พบปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว คือ นักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรีก็มีส่วนร่วมหนึ่งได้จบการศึกษา ทำให้นักดนตรีไม่ครบทีม จำเป็นจะต้องดำเนินการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถทางกีตาร์เข้าเสริมทีม และจะต้องฝึกปฏิบัติทางกีตาร์ให้มีความสามารถจนกลายเป็นผู้แสดงที่มีความเป็นเลิศทางกีตาร์ทั้งในการปฏิบัติและการสื่อสารแสดงออกต่อผู้รับชม เป็นการสื่อสารต่อสาธารณชนให้ทราบถึงผลงานการจัดการศึกษาด้านดนตรีและศักยภาพของครู นักเรียนที่เรียนรู้สาระดนตรี ทั้งนี้ ในการเตรียมทีมดังกล่าว จำเป็นจะต้องพัฒนาหลักสูตรที่เข้มข้นขึ้น สำหรับฝึกนักเรียนที่มีความสามารถทางกีตาร์ได้เรียนในระยะเวลาที่สั้นลง เนื่องจากหลักสูตร จะเป็นตัวกำหนดและเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรจะบอกให้ทราบว่า จะให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างไร จะต้องจัดเนื้อหาและประสบการณ์อย่างไร จะใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลอย่างไรที่จะแสดงว่าผู้เรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนด (มนสิข สีทธิสมบุรณ์ (2562: 13) รวมทั้งมีกรอบเนื้อหาที่ปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสภาพการณ์ และสามารถทำนายอนาคตของการดำเนินการได้

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาทั้งหมดที่สถานศึกษาวางแผนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (มารุต พัฒผล (2562: 3) การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการออกแบบหลักสูตรให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดีที่สุด อีกทั้งยังยุทธ เอี่ยมสะอาด (2562: 78) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรี ร้อยละ 42.11 มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนในเกณฑ์ที่ดี ส่วนมากนักเรียนมีความคาดหวังต่อสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าสภาพปัจจุบัน สอดคล้องกับ อรปริยา ญาณะชัย ญฐพร อารีญาติ พนมพร ศิริภาพร ดุษฎี อุปกาล วัชรภรณ์ บุญยรักษ์ (2561: 2993) พบว่า การใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางดนตรีของนักศึกษาโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สอนน้อง ได้พัฒนาเทคนิคต่างๆ ดีขึ้นตามลำดับ และผลคะแนนเฉลี่ยศักยภาพทางดนตรีของรุ่นพี่ผู้สอนหลังการทดลองด้านความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมดนตรีสูงขึ้นตามลำดับ และมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมากที่สุด ส่วนรุ่นน้องผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ทางดนตรีหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนกิจกรรมดนตรีในระดับมาก โดยมีความตระหนักถึงประโยชน์ของกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ในการต่อยอดความสามารถนักเรียนให้ได้รับโอกาสพัฒนาทางกีตาร์สู่

ความเป็นเลิศ รวมทั้งการเตรียมการเข้าแข่งขันในกิจกรรมทางวิชาการ ควรต้องมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่ก้าวไกลยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านปฏิบัติที่ก้าวไกล เข้าเสริมที่มให้วงดนตรีสตริงของโรงเรียนที่มีทีมงานที่ครบถ้วน สามารถพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ มีความพร้อมเข้าแข่งขันกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงแสวงหาความร่วมมือและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ตามเกณฑ์ 80/80
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ (สาระที่ 2 ดนตรี) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 23 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 515 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ (สาระที่ 2 ดนตรี) จำนวน 3 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการรับสมัครจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีความสามารถทางกีตาร์ และมีความสนใจเข้ารับการพัฒนาการปฏิบัติที่ก้าวไกลสู่ความเป็นเลิศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร กำหนดเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Structured interview)

2.2 หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

2.3 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร จำนวน 5 แผน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 1.00 ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้

2.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.23-0.78 ค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.27-0.91 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

2.6 แบบประเมินศักยภาพการปฏิบัติทางกีตาร์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินศักยภาพการปฏิบัติทางกีตาร์ ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับการปฏิบัติทางกีตาร์ เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2.7 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศสำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร สรุปลผลได้ ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาศิลปะ (สาระที่ 2 ดนตรี) มีการแยกเป็นรายชั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศ ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวิจัยพัฒนาหลักสูตรตามหลักวิชาการให้เหมาะสมกับความต้องการความสนใจของนักเรียน

2. ได้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ประเมินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการประเมินโดยรวมมีความชัดเจน/เหมาะสม/สอดคล้อง มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้

3. ผลการหาประสิทธิภาพใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.74/83.55

3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียนโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ศักยภาพในการบรรเลงกิตำรของนักเรียนรายบุคคล แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีศักยภาพในระดับมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างสามารถบรรเลงกิตำรได้ถูกต้องตามที่คาดหวัง กลุ่มที่มีศักยภาพในระดับดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 กลุ่มที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05

4. ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกิตำรสู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.22, S.D. = 0.71)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น ต้องสร้างความตระหนัก ความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา บริหารจัดการและจัดกิจกรรมส่งเสริมการ

เรียนรู้หรือกระบวนการเรียนการสอนในแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่ผู้เรียน พัฒนาการจัดกิจกรรม พัฒนาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งควรมีเนื้อหาสาระ แนวคิด วิธีการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างกลมกลืน เหมาะสม สาระการเรียนรู้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะปฏิบัติทางดนตรี การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง .การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศสำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไตรพิทยาคาร มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไตรพิทยาคาร สรุปได้ว่า หลักสูตรวิชาศิลปะ (สาระที่ 2 ดนตรี) มีการแยกเป็นรายชั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการ ความสนใจของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการภายใต้แนวคิดการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาไทยไปสู่แนวโน้มในอนาคตมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่มีเป้าหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ให้อิสระสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร เน้นความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายด้านสุนทรียภาพ ตามทฤษฎีเชิงมนุษยนิยม (Weinstein and Fantini, 1972) ที่ให้ความสำคัญในเรื่องกลุ่มมากกว่ารายบุคคล กำหนดความสนใจ/ ความหวังโยของผู้เรียน โดยยึดแนวทางการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีขั้นตอน ด้วยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น ร่างหลักสูตร ทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561: 95) นำเสนอรูปแบบ/ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรว่า ระบบการร่างหลักสูตร จะเริ่มที่การนำข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้มีการเก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์เพื่อนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งเป็นแนวทางในการเลือกและการจัดเนื้อหา การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับชวลิต ชูกำแพง (2561) นำเสนอแนวทางการออกแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ให้เห็นถึงประเด็นการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง และวิธีวิจัยแต่ละขั้นตอน 4 ขั้นตอน เริ่มจากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญทั้ง 5 ด้านในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา สังคมและวัฒนธรรมวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยนำข้อมูลเหล่านั้นไปเป็นประเด็นนำร่องในการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ ตลอดจนทั้งแนวคิดที่สำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธ เอี่ยมสะอาด (2562) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในแต่ภาคการศึกษานักเรียนจะได้เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีเดียวกับอาจารย์เฉพาะทางแต่ละเครื่องมือ โดยหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีพัฒนาการเรียนการสอน เนื้อหา และบทเพลงในการสอนให้เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน สอดคล้องกับธงชัย ช่อพฤชา (2558) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า 1) ความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียน บุคลากรเทศบาล และกรรมการชุมชน ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองกำแพงเพชร ใน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านค่านิยม (2) ด้านความต้องการของชุมชนด้านการศึกษา (3) ด้านการวางแผน (4) ด้านการดำเนินงาน (5) ด้านการรับประโยชน์ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร จำนวน 4 หน่วยงานเรียนรู้ มีองค์ประกอบครบถ้วน ประเมินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการประเมินโดยรวมมีความชัดเจน/เหมาะสม/สอดคล้อง มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา หน่วยงานเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยมีความตระหนักและคำนึงถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษาที่ต้องร่วมมือกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ นักเรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อร่วมกันสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดเวลาทำงาน และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปและต่อเนื่อง ได้ดำเนินการพัฒนาร่างหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ยึดแนวทางการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรโดยเคร่งครัด ตามหลักการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ดังที่มนสิข สิริสมบุญ (2562) อธิบายว่า การวิจัยเชิงพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรการพัฒนาเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จะวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียน สังคม และเนื้อหาความรู้ ขั้นที่ 2 การยกร่างหลักสูตร จะต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานที่วิเคราะห์และรวบรวมได้ในขั้นที่ 1 มาเป็นแนวคิดและตัวชี้้นำในการกำหนดหลักการจะแสดงถึงปรัชญาและเป้าหมายของหลักสูตร ขั้นที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ขั้นที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้ ขั้นที่ 5 การประเมินหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธ เอี่ยมสะอาด (2562) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

พบว่า หลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีพัฒนาการเรียนการสอน เนื้อหา และบทเพลงในการสอนให้เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน งานวิจัยของวิพุธ ตั้งแต่ง (2562) กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แจ๊สระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนกีตาร์แจ๊ส แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ผู้สอน ควรเป็นผู้มีจรรยาบรรณและความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการปฏิบัติ 2) ผู้เรียน ควรมี 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะปฏิบัติ ทักษะการประพันธ์และเรียบเรียง ทักษะวิชาการ และ ทักษะการทำงาน 3) เนื้อหา แบ่งเป็นการปฏิบัติสร้างสรรค์ และการวิจัย และ 4) การเรียนการสอน แบ่งเป็น ขั้นตอนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และ การวัดประเมินผล ธงชัย ช่อพุกษา (2558) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร พบว่า (1) มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) มีการกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) มีการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนเวลาเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (4) มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม (5) มีการกำหนดโครงสร้างรายวิชาและมีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาพื้นฐานและ รายวิชาเพิ่มเติม และพินิจ สังข์พันธ์ (2560) การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย เรื่อง รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย เป็นรูปแบบเชิงระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ บทบาทของครอบครัว 2) กระบวนการ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะเฉพาะของนักดนตรีไทย และความสามารถพื้นฐานของดนตรีไทย 3) ผลผลิต คือ ความสามารถพิเศษทางดนตรีไทย และ 4) ข้อมูลย้อนกลับ ถ้าหากผลผลิตไม่มีคุณภาพ งานวิจัยของจารึก ศุภพงศ์ (2562) เรื่อง การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่า จัดทำแผนการสอนและมีวิธีการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ทางด้านดนตรีโดยตรง จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล วัดผลและประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ปัญหาที่ประสบในด้านการสอนคือ นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติต่างกันมาก จึงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเรียนรู้ และเขมนิจ รัตนเดชาภิวณิช (2562) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การขับร้องประสานเสียง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่า หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การขับร้องประสานเสียง ชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ได้องค์ความรู้ 2 ด้าน คือ ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ โดย 1) ต้องเริ่มด้านทฤษฎีพื้นฐานการขับร้องประสานเสียงเป็นลำดับแรก 2) ฝึกทักษะปฏิบัติขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องและถูกต้อง ทักษะการขับร้องประสานเสียงควรเริ่มจากเพลงง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนและหมั่นฝึกซ้อมรวมวง โดยจะทำให้ผู้เรียนเกิดสมาธิ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม และขับร้องประสานเสียงได้อย่างมีความสุข

3. ผลการใช้หลักสูตร หลักสูตรมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์สู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ไตรพิทยาคาร ส่งผลให้นักเรียนสนใจ และได้นำผลมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์ของตนเองจนมีความชำนาญ และนักเรียนร่วมกันอภิปราย ได้ตัวแทนที่เป็นผู้ทำหน้าที่แสดงบนเวที จำนวน 12 คน โดยเป็นผู้แสดงจริง 6 คน และผู้แสดงสำรอง 6 คน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองการใช้หลักสูตร และประเมินหลักสูตร ตามหลักวิชาการ เป็นไปตามแนวคิดของชม ภูมิภาค (2524) ที่กล่าวว่า การเรียนทักษะการปฏิบัติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ 1) ความรู้ 2) การกระทำเพื่อให้ถูกต้อง และ 3) การปฏิบัติจนเป็นอัตโนมัติถึงขั้นเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) นำเสนอการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ (1) การพัฒนาการทำงานร่วมกัน (2) การจัดเวลาทำงาน (3) การเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน อย่างรวดเร็วจะทำให้ครูมีความเครียดในการจัดเวลาของการทำงาน ขาดแรงจูงใจในการทำงาน และไม่เข้าร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับบัณฑิตเทพ การิเทพ, ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2560) เรื่อง กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของ อาจารย์เกียรติ เอกศิลป์ พบว่า กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิก เป็นการสอนตามความต้องการของผู้เรียนซึ่งการสอนจะมีอยู่ 2 กรณีคือ เพื่อเตรียมการแสดงคอนเสิร์ต (Recital Concert) และสอนหลักสูตรเพื่อใช้เตรียมสอบเกรด แนวคิดการสอนและวิธีการสอน อิงตามความต้องการของผู้เรียน โดยใช้จิตวิทยาถ่ายทอด และใช้หลักการประสบการณ์ที่มีการบรรยาย สาธิตลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในกีตาร์คลาสสิก โดยสอนทฤษฎีดนตรีควบคู่กันไปกับปฏิบัติเมื่อเข้าใจทฤษฎีดนตรีแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเพลง สื่อและกิจกรรมเสริมเป็นตัวส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้มีการพัฒนาในเรื่องทักษะปฏิบัติเพื่อให้การวัดผลประเมินผลของผู้เรียนใช้ความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพ กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของผู้สอนจนได้ค้นพบเทคนิคการบรรเลงขั้นสูงนั่นคือ 1) องค์ประกอบของการศึกษาบทเพลงของกีตาร์ คลาสสิก 2) การศึกษาโดยใช้ตัวอย่างบทเพลง 3) เทคนิคการฝึกซ้อมเพลงเพื่อการจดจำบทเพลง ซึ่งเป็นเทคนิคการฝึกแยกส่วนในการฝึกซ้อมครั้งละ 20 นาที การปฏิบัติในท่อนเพลงจะเริ่มจากท่ายห้องจนมาถึงต้นห้องเพลง จากนั้นก็ทำการจดบันทึกการฝึกซ้อม เป็นกระบวนการสอนที่ส่งผลให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี และฝึกซ้อมบทเพลงที่ดีและเหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้แก่

ผู้เรียนได้ และพรทิพย์ สายแหว (2559) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7978 แสดงว่าหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 0.7978 หรือคิดเป็นร้อยละ 79.78

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพทางกีตาร์นักเรียนสู่ความเป็นเลิศพบว่า นักเรียนมีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน กระบวนการเรียนผู้เรียนมีโอกาสก้าวหน้าและมีอิสระที่จะพัฒนาตามความสามารถ ความสนใจ ตรงตามศักยภาพที่ต้องการ นักเรียนสามารถสื่อสารการแสดงความสามารถทางกีตาร์ มีการประเมินผลเป็นระยะๆ ทั้งความรู้และการปฏิบัติ ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) อธิบายว่า หลักสูตรที่ดีต้องยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทต่าง ๆ ได้ มีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรเพื่อปรับปรุงเป็นระยะ ๆ โดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นและให้ผลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของชมภูมิมภาค (2524) ที่กล่าวว่า การเรียนทักษะการปฏิบัติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ 1) ความรู้ 2) การกระทำเพื่อให้ถูกต้อง และ 3) การปฏิบัติจนเป็นอัตโนมัติถึงขั้นเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) อธิบายว่า การนำหลักสูตรไปใช้จริง หลักสูตรที่นำไปใช้ต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและมีการใช้วัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน ชุมชนอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับงานวิจัยของยงยุทธ เอี่ยมสะอาด (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจในสภาพปัจจุบัน/ความเป็นจริงต่อสภาพที่พึงประสงค์/ที่ควรเป็นของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตรวิชาทักษะดนตรีเอกดุริยางคศิลป์ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอนทักษะดนตรี ด้านตัวผู้เรียนรายวิชาทักษะดนตรี ด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อรายวิชา และด้านโครงสร้างหลักสูตรรายวิชา โดยส่วนมากนักเรียนมีความคาดหวังต่อสภาพที่พึงประสงค์มากกว่าสภาพปัจจุบัน งานวิจัยของพรทิพย์ สายแหว (2559) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น โดยรวมในระดับมากที่สุดและสุขสันษา รักยินดี และณัฐรดี ผลผลาหาร (2557) เรื่อง ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการ

สอนวิชาดนตรี (ศูนย์ดนตรี) พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจ ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านของครูผู้สอน ครูผู้สอนมี บุคลิกภาพ ความประพฤติเหมาะสมแก่การเป็นครู ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 88.64 รองลงมา คือ ด้านผู้สอนใช้นวัตกรรม สื่อการสอนอย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ หลักสูตรเป็นหัวใจของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งปวง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรในรายวิชานั้น ๆ ให้ตอบสนองความสนใจ ความต้องการของนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้แต่ละบุคคลหรือกลุ่ม สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามศักยภาพ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน การพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความสนใจ ความต้องการของนักเรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นพลวัตร

เอกสารอ้างอิง

- เขมนิจ รัตนเดชาภิวัดน์. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การขับร้องประสานเสียง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562 จาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/2307>
- จารึก ศุภพงศ์. (2562). *การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2562 จาก http://www.tnrr.in.th/?page=result_search&record_id=64563
- ชม ภูมิภาค. (2524). *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: บริษัทวีพริ้นท์ จำกัด.
- นิตีเทพ การีเทพ. (2559). *กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิก ของอาจารย์เกียรติ เอกศิลป์*. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 9 (2), 368.

- พรทิพย์ สายแวง. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่องไอน์ตันตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 8(1), 85.
- มนสิข สิทธิสมบุรณ์. (2562). การพัฒนาหลักสูตร มโนทัศน์ การประยุกต์ใช้ พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มารุต พุฒผล. (2562). การวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ยงยุทธ เอี่ยมสะอาด. (2562). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 6(2), 78.
- วิพุธ ตั้งแต่ง. (2562). กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แจ๊สระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย. หลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชัชฌา รักยินดี และณัฐรดี ผลผลาหาร. (2557). ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาดนตรี (ศูนย์ดนตรี) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรปรียา ญาณะชัย, ณัฐพร อารีญาติ, พนมพร ศิริภาพร, ดุษฎี อุปการ และวัชรภรณ์ บุญรักษ์. (2561) รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางดนตรีของนักศึกษาโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สอนน้อง. VeridianE-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(1), 2993.
- Weinstein and Fantini. (1972). *The Disadvantage*. New York, WilleyInterscience, 487.